

Za domači napitek je polovico tega pretakanja celo zadosta, ako ni preslabo vino. — Dva mejaša sta se pravdala zaradi polovnjaka vina: bila sta oče, zavžitnik, in sin, posestnik, ki je moral očetu vsako leto nekaj vina dati. Prvi ga okusi, pa se mu zdi preslabo, ne tako, kakoršno mu je bil pred kratkim natočil; zato sina toži na goljufijo. Sin vino močno zabije za ves čas tožbe, ki je tri leta trajala. Razsodba je bila dobra in za sina ugodna. Zdaj gresta oče in sin pit tistega tri leta zabitega, nepretočenega vina, da bi si jezo in jezo ugasila. Sod je sicer že tanko zvonil, vendar je še v njem nekaj soka bilo — dobra močna kapljica. Ko sta obilno potov, plačila, jeze imela, sta poleg drugih zlatih nauk — naj užiteniki svojih mladičev ne stiskajo, ne tožujejo — tudi to prepričanje dobila, da za domači napitek ni treba obilnega pretakanja. Samo z drož ga potegni in enkrat ali dvakrat pretoči; pa ga polagoma pij. Boljše so vlažne, ko pa suhe kleti; tudi prepriha ne trpi, solnca še manje ali pa zime, da ti vino ne zboli.

Vina navadne bolezni so: Plesnoba, zopern okus skvarjenega soda. Kriv si tega sam, ker pred natakanjem soda nisi poskušal; saj gorečo špalico skoz pilko porini; ako ugasne, nikar ne natakaj. Vino za prodajo ni, ter ga boš moral sam piti — za pokoro svoje trme. Ako pa vino le samo malo po plesnobi soda »dehne«, ga večkrat pretoči; vendar popolnoma zdravo ne bo.

Cik, kisel okus storjen po glivicah, ki alkohol ujejo in v kis spremenijo. To se zgodi, ako je vino prevodeno in pa slabo zabito, ali pa na krémah slabo teče. Porabi ga za kis, da si drugega vina ne skvariš. Še sod izkuri ali obnovi ali pa zažgij.

Birsa ali kan so glivice na površju slabega vina, ako je navano in rahlo zabito. Ta bolezen se spremeni v cik, če vina ne snaziš z birsačo ali krtačo vinsko in vedno ne spolnjuješ. Krivo delajo tisti gospodarji, ki si iz vsakega soda vina izvlečejo, pa nobenega ne spolnijo. Snaga je tudi vinu ljuba in draga. Birsnatega vina kupec ne pije rad. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 2. novembra v Vitanji in Stradnu. Dne 4. nov. v Lesičnem, v Mariboru, v Selnici ob Dravi in v Pišecah. Dne 5. nov. v Radgoni. Dne 6. nov. pri Novi cerkvi, v Lembergu, Brežicah, na Rečici, pri Sv. Lenartu v Slov. gor., na Ptuju, pri Sv. Vidu niže Ptuja, v Imenem (za svinje) in pri Sv. Križu na Murskem polju. Dne 7. nov. na Bregu pri Ptuju (za svinje). Dne 8. nov. pri Sv. Petru blizu Cmureka.

Dopisi.

Iz Čadrama. (Blagoslovjenje vogelnika) nove farne cerkve se je slovesno obhajalo, saj so sodelovali vsi trije živi konjiški rojaki duhovniki: mil. knezoškof Mihael, kanonik dr. J. Pajek in domači gospod župnik, potem častni kanonik A. Hajšek z gosp. nadžupnikom J. Voh in drugimi sosednimi gospodi. Mil. g. knezoškof so se pripeljali dne 19. okt. s kanonikom dr. Pajekom in dvornim kaplanom iz Slov. Bistrice skoz Prihovo, Tepanje, Poberže na Oplotnico. Pri dohodu v našo župnijo se je že bilo zmračilo, in so Oplotničani in mnogi drugi farani pokazali svojo udanost višjemu pastirju s tem, da so hiše razsvetlili. V Čadramu je čakala domača duhovščina in belo oblečena križevska dekleta. Po spodobnem pozdravu smo z gorečimi svečami v rokah spremljali visoke popotnike v razsvetljeno cerkev, kjer je bil sv. blagoslov. Dne 20. oktobra so pri prvem opravilu stopili na prižnico preč. g. dr. Pajek, ki

so govorili o potrebi dobrih del. Omenili so, da je zdajšnja čadramska cerkev sicer prijazna, pa premala, zato se gosp. župnik že 11 let trudijo, naj bi primerno veliko cerkev postavili. Ker so se razne težave srečno premagale, naj bi zdaj vsi farani in sosedje to težavno delo po moči podpirali. To njim bo še na smrtni postelji v tolažbo in veselje. Po pridigi je bila zjutranja farna sv. maša in po tej so maševali mil. knezoškof. Ob 1/2 10. uri pa je bila procesija na stavišče in tam blagoslovljenje vogelnega kamena, v katerega se je pismo vložilo s spomenico: »Za papeža Leona XIII., knezoškofa dr. Mihaela Napotnika, za cesarja Franca Jožefa I., nadžupnika in dekana konjiškega Jerneja Voh, župnika Jurija Bezenšek, cerkv. ključarjev Janeza Hmetec in Jurija Leskovar se je s pomočjo društva, ki se je 1. jan. 1885 začelo, po mil. knezoškofu posvetil 20. okt. 1895 vogelnik in bila potem cerkev pozidana. Vse za vero, dom in cesarja!« Po procesiji smo se zopet vrnili v farno cerkev, kjer so mil. knezoškof kakor vselej v občudovani besedi imenitnosti dneva razložili in pokazali, da nas ta svečanost zavrača na Zaheja v evangelju, ki je kazal pravo vero, trdno upanje in gorečo ljubezen do Jezusa, dokler ni srečno učakal, da je Jezus sam k njemu prišel. Po tem izgledu so se ravnali vč. g. župnik, ustanovnik vašega cerkvenega društva in premagali vsa nasprotovanja in bodo zdaj na dobrem stavišču lepo cerkev pozidali. Po pridigi so služili preč. g. dr. Pajek slovesno sv. mašo, popoldne pa so bile pete litanije in zahvalna pesem. Že več tednov pred svečanostjo se je po vsem Pohorju in po ravninah o tem slavnostnem dnevu govorilo, zato ni čuda, da so ljudje kar trumoma isti dan k nam prišli. To je bil torej dan veselja, dan katerega nam je Gospod dal po milosti našega preljubljenega knezoškofa Mihaela!

Iz Stavešinec blizu Radgone. (Zahvala; v slovo.) Naš častni občan, gospod notar Oton Ploj, so nam dali že tretji velikodušni dar. Prav veliko svoto so nam poslali koj po izvolitvi za častnega občana, namreč 40 kron. Ko smo jim izročili krasno izdelano častno diplomu, so zopet segli globoko v žep; in zdaj ko so naši kmetje naročili zvon za novo kapelo Lurške Matero božje, (zvon stane čez 100 gld.), smo zopet potrkali na blago srce g. notarja, in poslali so nam 10 K. Bog Vam vse povrni, daj Vam dolgo življenje in mnogo veselih ur med nami! — Zelo neprijetno nas je zadela novica, da zapusti Gornjo Radgono in se preseli v Celje neustrašeni domoljub gospod dr. Franjo Pikel, ki je bil tajnik gornjeradgonskega bralnega društva. Gospod doktor! Ne mislite, da ste se pri nas trudili zastonj! Spomin na Vaše delovanje bode nas vedno vspodbujal pri narodnem delu. Prej ali slej morajo propasti vsi krivi preroki. In ko se to zgodi, tedaj bomo Slovenci gornjeradgonskega okraja klicali: Hvala Bogu! Hvala vsem prvoboriteljem, med njimi iskrena hvala gosp. dr. Fr. Piklu!

Iz Jurjevca pri Ptuju. (Nemščina). Gospod urednik! Iz Jurjevca še gotovo niste nič slišali. Ne mislite, da so naši Jurjevci kje na Pruskem; o kaj še! Na prste ene roke lahko preštejete one, ki pri nas za silo nemščino lomijo: »Kaša-prajn, baba, lustig sain«. — Ni še tega dolgo, kar so pri nas bile občinske volitve. Nekaj pametnih mož je menilo, da mora biti konec nemškega uradovanja v občini, pa tudi nov občinski pečat se mora omisliti. Volitve so minole, in kaj se je spremenilo? Nič! Uraduje se tako v »blaženi« nemščini, kakor poprej; ali občinski pečat imamo zares nov. Toda za božjo voljo, kaj zagledaš na njem? »Gemeinde Jurowet«, namesto »občinski urad Jurjevci«. Da imamo spet nemški občinski pečat, to je kriva velika modrost onih mož, ki vedno čvekajo: »Kam pa pridemo, če ne bomo nemški vedeli?« Dobro, če vam bode občinski

pečat vso nemščino vtisnil v možgane, dajte si ga vi nespametniki, ki toliko po nemščini hrepenite, pritisniti na čelo ali če tudi na — sedalo! Kar pa je nas zavednih Slovencev, pa bomo vedno zahtevali: »Za slovensko občino mora biti slovenski občinski pečat!« in se bomo tudi skrbno ogibali tiste hiše, kjer blisči samo nemški napis. Kdor se pri nas našega lepega in milega jezika sramuje, on ni vreden niti enega našega krajcarja! To si zapomnite Jurjevčani in sploh vsi spoštovani bralci »Slov. Gospodarja«!

Rojak.

Izpred Boča. (Nove poštna naredbe) so pač potrebne, da se zboljšajo. V njih se pravi: Uradi po trgih občujejo med seboj uradno neposredno, z vnanji po pošti. Vnanji uradi pa občujejo z uradi v trgu — brez pošte neposredno. To je krivica, ki se je že priznala od marsikatere strani. Gospodje župniki so se pri lanskim pastoralni konferenci o tem pritoževali, rekši: »Na tak način uradna porto-prostost ni samo uničena, ampak porto še več stane, kakor bi bile vredne poštna znamke, ker posli ali listonoši za take uradne liste navadno več zahtevajo.« — Človek vendar mora misliti: »Kakor meni, tako tebi!« to je: po kateri poti tržni uradi pisma razpošiljajo, po tej poti se jim naj pisma vračajo. Naši gg. poslanci si naj to reč ogledajo! — Dolgoletno vprašanje je: »Kdaj se pošta Ptuj naravnost zveže z Rogatcem?« Ako bi se ta naša srčna želja uresničila, potem bi ta pošta lahko oskrbovala naslednje kraje: Hajdinj, Sv. Lovrene na Dravskem polju, Črno goro, Manjšberg in Stoparce, v Žitale in k Sv. Florijanu bi pa lahko hodil poštni sel.

J. V.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Glavno mesto našega cesarstva ima krščanskega župana. Dne 29. oktobra se je sešel novi občinski zastop in s 93 glasovi izvolil dr. Karola Luegerja dunajskim županom. — Danes teden je finančni minister državnemu zboru predložil državni proračun za l. 1896., ki izkazuje 662 milijonov 691.582 gld. skupnih stroškov in 662 milijonov 902.808 gld. dohodkov, torej 211.226 gld. prebitka. — Pri umeščenju novega rektorja na dunajskem vseučilišču so nemško-nacijonalni dijaki natepli katoliške diake. Taka je prusko-nemška omika!

Češko. Dr. Rieger je na dan 3. nov. sklical shod staročeške stranke. — Nekateri češki veleposestniki so hoteli 21 deželnozborskih mandatov prepustiti nemškim liberalcem; toda iz tega ne bode nič. Prav tako! — Dne 23. okt. je prenehala narodopisna razstava v Pragi. Obiskalo jo je nad 2 milijona ljudi. — Pri šestih občinskih volitvah so te dni zmagali Nemci vsled češke nesloge.

Štajarsko. Dne 4. nov. bode slovesno umeščen novi rektor na graškem vseučilišču. Ali se bodo takrat katoliški dijaki tudi tako prezirali, kakor o cesarjevem bivanju v Gradcu? — Ono nedeljo je bil v Predingu shod. Volilci so navdušeno izrekli zaupanje poslancu Kalteneggerju.

Koroško. Celovška trgovsko-obrtna zbornica se je izrekla, da je tiskarno sv. Mohorja proglasiti za »tovarno«. — Nemško književno društvo sv. Jožefa šteje letos nad 10tisoč udov. — V št.-viški okolici po Grobniskem polju razširjajo socijalni demokrati svoje krive nauke med ljudi.

Kranjsko. V nedeljo je bilo mnogo volilnih shodov, tako v Črnomlju, Kamniku, Št. Vidu nad Vipavo, na Bledu, v Domžalah, na Mirni in Št. Rupertu. — Ta

teden so povodnji velike škode napravile skoro po vsej deželi. — V nedeljo so slovesno odprli dom katoliških delavcev v Zagorju. — Poljedelsko ministerstvo je za pogozdovanje Krasa dovolilo za prihodnje leto 11tisoč gld.

Primorsko. Goriški deželni šolski svet je imel v soboto sejo in se razgovarjal o slov. ljudski šoli, ki bi jo mesto goriško imelo že postaviti do 15. sept. t. l. Zakaj deželni šolski svet goriškim Lahonom vedno prizanaša? — V farni cerkvi v Skednju pri Trstu so po nepotrebnem uvedli italijanske pridige.

Hrvaško. Dne 27. okt. je bil v zagrebški stolni cerkvi za senjskega škofa posvečen dr. Anton Maurovič. — Ante Starčević in poslanca dr. Frank in dr. Mile Starčević so izstopili iz kluba stranke prava, ker je poslanec Folnegovič obsojal v mestnem zastopu zagrebškem zadnje izgrede vseučiliščnikov. Čimbolj bodo hrvaški domljubi nesložni, tembolj bodo stiskavali ubogo Hrvaško Madjari.

Ogersko. Ministerski predsednik, baron Banffy je postal častni meščan zagrebški. Bog vé, kake zasluge ima mož za Zagreb ali Hrvaško! — V poslanski zbornici so vlado interpelovali nekateri poslanci, kaj hoče storiti, da se vrne čast ogerski zastavi, ki so jo sezgali zagrebški dijaki. Posebno se je širokoustil mladi Fr. Košut. Banffy je odgovoril, da bodo dijaki ostro kaznovani.

Vnanje države.

Rim. Naš presvetli cesar so poslali papežu 100tisoč gld. za ustanovitev novega maloruskega zavoda za bogoslovce. — Dne 24. okt. so se poklonili sv. očetu avstrijski romarji. Sv. oče so skoro vsakega ogovorili.

Italijansko. Vladni listi veselo trobijo med svet, da državni proračun za prihodnje leto kaže celo nekaj prebitka. Kako se je to zgodilo, o tem sevé samo vlada zna. — V Masavi v Afriki italijanska vojska nima posebne sreče, zato se je oni dan general Baratieri umaknil do Adué.

Francosko. Francozi so zopet brez ministerstva. V poslanski zbornici je socialist Rouanet zahteval, naj se zasledujejo sokrivniki pri južni železnici. Ministerski predsednik in pravosodni minister sta odgovorila, da se je to že zgodilo; vendar je zbornica z veliko večino glasov sprejela Rouanetov predlog. Vsled tega je ministerstvo odstopilo.

Angleško. Ministerski predsednik, lord Salisbury, je bil dozdej tudi minister vnanjih del. Te dni pa je to ministerstvo izročil lordu Dufferinu. Listi iz tega sklepejo, da se v jutrovnih deželah pripravljajo velike dogodbe.

Rumunsko. Nedavno je ministerski predsednik, Stourdza, govoril v Jassy o namerah nove vlade. Rekel je, da hoče skrbeti za prijateljstvo Rumunske z Avstrijo, ki je varstvo za Rumunsko. Torej Rumunci se ostanejo dobri sosedi.

Turško. Na večih krajih v Evropi in Aziji so zopet bile krvave rabuke. V Carigradu pa so bojda prišli na sled neki zaroti proti sultanu. Mnogo imenitnih oseb so zaprli, tudi svoja brata Rašada in Murada je dal sultan pripeljati v svojo palačo, kjer ju strogo stražijo. Zarotniki so bojda nameravali katerega teh dveh proglasiti za sultana.

Špansko. V Barceloni je vlada odstavila nekega profesorja na željo škofov. Zdaj pa prekucuhi suntujo ljudstvo zoper duhovščino. V Cadixu so nemirneži napali cerkveni sprevod in duhovnike kamnjali. Uboga Španka! Doma vse polno prekucuhov, na Kubi pa še punt vedno ni zatrt, ker ustaši dobivajo pomoč iz vseh krajev Amerike!